

Turvallisuuskulttuuri - johtamisjärjestelmä

Maiju Aikala, FINAS

FINAS- Akkreditointipalvelu

- Opastinsilta 12 B, Helsinki

FINASin henkilöstö

- Omat henkilöresurssit **23** henkilöä. Lisäksi ulkoisia sopimusarvioijia; teknisiä arvioijia, asiantuntijoita ja pääarvioijia noin **350**
- Vuoden 2024 tilastoja:
 - Pääarvioijat tekivät arviointia joko etäyhteydellä tai asiakkaan tiloissa **314** henkilötyöpäivää.
 - Ulkoiset pääarvioijat tekivät vastaavasti **64** arviointipäivää.
 - Tekniset arvioijat ja asiantuntijat olivat arviointitehtävissä **658** päivän ajan.
 - Arviointityöhön liittyy arviointipäivien lisäksi valmistautumista, arvioinnin raportointia ja arviointien järjestelyä ja suunnittelua.

Akkreditointi on

Kansallisen akkreditointielimen **antama todistus** siitä, että vaatimuksenmukaisuuden arviointilaitos **täyttää** tiettyä vaatimuksenmukaisuuden arviointia koskevat, **yhdenmukaistetulla standardilla** asetetut vaatimukset ja tarvittaessa muut vaatimukset.

(Asetus EY 765/2008)

Turvallisuuskulttuuri

Turvallisuuskulttuuri on yksilön ja organisaation kyky ja tahto:

- priorisoida turvallisuus toiminnassaan
- ymmärtää millaista turvallinen toiminta on,
- tunnistaa millaisia uhkia toimintaan liittyy,
- hallita toimintaansa liittyviä riskejä ja toimia turvallisesti,
- sitoutua turvalliseen toimintaan toiminnan kaikilla tasoilla sekä organisaatioissa myös kaikkien ulkoistettujen toimintojen osalta
- turvallisuutta ylläpitävien ja edistävien elementtien tunnistamiseen, vaalimiseen ja jatkuvaan kehittämiseen

Lähde: Traficom (<http://traficom.fi/fi/liikenne/ilmailu/turvallisuuskulttuuri>)

Turvallisuuskulttuurin tarkastelu eri näkökulmista

- Organisatoriset ulottuvuudet
- Psykologiset ulottuvuudet
- Sosiaaliset prosessit

Lähde: Reiman, Pietikäinen, Oedewall, Turvallisuuskulttuuri. Teoria ja arviointi. (2008)

Johtamisjärjestelmät VAK- toimialalla – Turvallisuusnäkökulma johtamisjärjestelmissä

Johtamisjärjestelmien vaatimusstandardit

- VAK-toimialalla yleisesti:
 - SFS-EN ISO 9001:2015 Laadunhallintajärjestelmä. Vaatimukset.
 - SFS-EN ISO 45001:2023 Työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmät. Vaatimukset ja niiden soveltamisohjeita
- VAK-tarkastuslaitokset:
 - SFS-EN ISO/IEC 17020:2012 Vaatimustenmukaisuuden arviointi. Vaatimukset eri tyyppisten tarkastuslaitosten toiminnalle.

Miten työturvallisuus näkyy eri standardeissa?

- SFS-EN ISO 45001:2023
 - Edellyttää TTT-järjestelmän luomista ja käyttöönottoa
 - Järjestelmän tulee sisältää tarvittavat prosessit ja huomioida niiden keskinäiset vaikutukset
 - Jatkuva parantaminen
- SFS-EN ISO 9001:2015 ja SFS-EN ISO/IEC 17020:2012
 - Turvallisuusnäkökulma enemmän rivien välissä
 - Vaatimuksia johdolle (ISO 9001)
 - Henkilöstön pätevyysvaatimukset, seuranta ja osaamisen kehittäminen (ISO 9001, ISO 17020)
 - Työohjeet, joissa huomioitu turvallisuus (ISO 17020)

SFS-EN ISO 45001

Johtajuus

- Kokonaisvastuu turvallisuudesta ja TTT-järjestelmän vaikuttavuudesta
- Tavoitteiden asettaminen ja tulosten seuranta
- Viestintä TTT-asioiden hallinnasta ja tärkeydestä
- Työntekijöiden kuuleminen ja osallistaminen

Suunnittelu

- Vaarojen tunnistaminen, riskien ja mahdollisuuksien arviointi: toimenpiteiden suunnittelu
- Lakisääteisten ja muiden vaatimusten määrittäminen
- Toiminnan suunnittelu TTT-tavoitteiden saavuttamiseksi

Henkilöstö

- Pätevyys
- Tietoisuus
- Osallistuminen

Dokumentoitu tieto

- TTT-järjestelmän vaikuttavuuden kannalta oleelliset asiakirjat ja tallenteet
- Tiedon hallinta

Jatkuva kehittäminen – PDCA

PDCA-malli

- Suunnittele (Plan)
- Toteuta (Do)
- Arvioi (Check)
- Toimi (Act)

ISO 45001 standardin viitekehyksen suhde
PDCA-malliin on esitetty standardissa.

